

Stavrenski dom

Štev. 89

U Ljubljani, 18. aprila 1936

Čena Dln 1--

Srditi boji na jugu za osvojitev Hararja

Abesinski cesar na begu ubit?

Rim, 18. aprila. o. Iz poluradnega vira se doznava, da italijanske čete pod poveljstvom generala Grazianija nadaljujejo z osvojevanjem. Armada generala Grazianija prodira v dveh oddelkih proti Hararju, proti Daggahu in proti Modo po karavanskih cestah, ki so v razmeroma dobrem stanju, ker so služile abesinskim četam za dovoz streliva in živeža. Čete generala Grazianija se morajo neprestano bojevati z abesinskimi oddelki in zavzemati utrjene abesinske položaje. Ras Nasibu je namreč vso črto, skozi katero morajo Italijani proti Hararju, dal utrditi.

Iz nepotrjenega vira so prišle vesti, da je bil cesar Haile Selasije pri umiku iz Kuorama ubit in je oblast v Abesiniji prevzel prestolonaslednik. Med cesarjem in med prestolonaslednikom ni bilo soglasja, ker se je princ Asfanosen neprestano upiral očetovi proti-italijanski politiki. Če so te vesti, ki jih širijo italijanske agencije resnične, potem bo prestolonaslednik postal cesar po italijanski volji in se bodo dogodki v Abesiniji obrnili tako, kakor bi radi Italijani.

Uradno poročilo iz Desije

Rim, 18. aprila. AA. (Stefani). Izšel je komuniké št. 187: Marsal Badoglio poroča: V Desiju se nadaljujejo dela za nastanitev garnizije. Medtem pa prihajajo poglavarji in dostojanstveniki iz vseh teh pokrajin in izrekajo svojo pokorščino italijanskim oblastem.

Na somalijskem bojišču je živahno gibanje prednjih čet.

Desije, 18. aprila. AA. Posebni vojni dopisnik DNB poroča: Vsi Evropejci, ki so bili v Desiju, so zapustili mesto še pred prihodom italijanskih čet. Takoj po odhodu Evropejcev je en del prebivalstva navalil na evropske hiše in na stanovanja Evropejcev, misijonske šole, konzulate in na bolnišnice, v katerih se zdravijo Abesinci. Prebivalstvo je strašno oropalo in opustošilo vsa ta poslopja. Italijani so v Desije zasedli velike množice raznovrstnega voj-

nega materiala, ki so ga abesinske čete bežeč iz mesta zapustile za seboj. Takoj po prihodu Italijanov v Desije, je prišel in se predal Italijanom fitarari Zojde Hailu, sin znanega dedžasa Hailu Burua. Z njim se je predalo Italijanom tudi veliko število nižjih starešin. Italijanske čete so že precej prodrle proti jugu od Desije.

Addis Abeba, 18. aprila. Včeraj zjutraj sta letela nad Addis Abebo dva italijanska bombardierja in metala rdeče in rumene listke. Prebivalstvo je najprej mislilo, da gre za bombe s strupenimi plini. Nato pa se je prebivalstvo pomirilo in mirnodušno opazovalo polet italijanskih letal, ki sta krožila nad mestom in streljali s strojnimi v zrak. Danes so se poleti ponovili.

Egipt omili sankcije

Kairo, 18. apr. o. Egiptovska vlada je sklenila, da pod pritiskom okoliščin in gospodarskega položaja, v katerem se Egipt nahaja, omili sankcije proti Italiji. Finančni minister je dobil na seji pooblastilo, da ukine prepoved za uvoz naslednjih italijanskih predmetov: knjig, lekarniških predmetov, zdravniških priprav, umetnih gnojil, poljedelskih strojev in vsega, kar prihaja v poštev za egiptovsko poljedelstvo. Ta odlok egiptovske vlade je treba smatrati kot prvo posledico sporazuma med Italijo in Egiptom, ki sta ga sklenila italijanski zunanji minister in egiptovski poslanik v Rimu.

Najnovejše vesti

London, 18. apr. AA. Reuter poroča: Italijani so se čvrsto utrdili v Desiju, kamor so v teku včerajšnjega dne prišli novi oddelki pehote in topništva. Po vestih iz eritrejskega vira so italijanske čete napredovale že 40 km južno od Desije na poti proti Addis Abebi. Te čete niso nikjer naletele na odpor in tudi niso mogle opaziti, da bi

bili tukaj kdaj abesinski vojaški oddelki. V teku 24 ur bo prišla najbrž italijanska vrhovna komanda v Desije. Takoj nato se bodo začele priprave za napredovanje motorizirane kolone, ki mora udariti na Addis Abebo.

Kar se tiče abesinskega cesarja, krožijo zelo nasprotna vesti. Govori se, da je pripravljen odreči se na korist abesinskega prestolonaslednika, če v najkrajšem času ne dobi efikasne podpore od DN.

Reuterjev dopisnik poroča iz Addis Abebe, da je močno deževje v Ogadenu ustavilo italijansko napredovanje. Nove ceste, ki so bile zgrajene za motorizirane kolone, so se spremenile v blatne reke, ki preprečujejo vožnjo tankom in avtomobilom. Abesinci vodijo v tej pokrajini guerilsko vojno in so izvršili že mnogo nenadnih napadov na Italijane. Italijansko letalstvo je ponovno bombardiralo Harar in z letaki pozivalo prebivalstvo na upor proti cesarju.

Druga brojavka iz Addis Abebe pravi, da je včeraj hitro krenila angleška ambulanta v Desije z zdravili za ranjene Abesince. V Addis Abebo je prišel včeraj tovorni avtomobil iz Desije poln beguncev. To so bili zadnji Abesinci, ki so lahko zapustili mesto. Med begunci je tudi angleški major Bentling, ki je prej pripadal angleškemu poslanstvu v Addis Abebi. Z njim sta bila dva ameriška misijonarja in belgijski major Denormand. Pravi, da so zapustili Desije ravno v trenutku, ko so roparji začeli prazniti trgovine in hiše tistih, ki so ravno zapustili mesto.

Iz Direaue poročajo, da je velika napetost med abesinskim prebivalstvom in francosko posadko, ki ščiti železnico. Abesinci tožijo, da Francozi preširoko tolmačijo pravice, ki so jim bile dane. Francoske patrulje krožijo po mestu brez spremstva abesinske policije, med tem ko Abesinci mislijo, da Francozi ne smejo zapustiti onega dela mesta, ki je določen za inozemce.

Komunisti za nacionalizem in narodno edinstvo

Pariz, 18. aprila AA. Havas poroča: Komunistični poslanec Thorez je imel sredi v radiu govor. Najprej se je izjavil proti parizski manjšini, o kateri je govoril tudi predsednik vlade, nato pa je govoril o zunanji politiki. Enostranska kršitev ločarske pogodbe in zasedba Porenja od strani g. Hitlerja pomenita hudo grožnjo za Francijo in Belgijo. Mi želimo, da Francija, katere sinovi so zedinjeni in svobodni, lahko rečejo: Ne zahtevamo niti pedl tuje zemlje, ne damo pa tudi niti pedl svoje zemlje. Na koncu je rekel, da njegova stranka dela za narodno edinstvo in za pomirjenje med vsemi deli francoskega naroda.

Avstrijski kancler pred mladino

Dunaj, 18. aprila. AA. Havas poroča: Zvezni kancler dr. Schuschnigg, ki je pred nekaj tisoč katoliških vseučiliških mladincev imel govor o neodvisni Avstriji, v katerem je med drugim rekel, da bo nova Avstrija znala izbirati med narodnim socializmom in avstrijskim patriotizmom, in vedela, da avstrijski patriotizem najpopolneje odgovarja njeni zgodovini in njenim tradicijam. Kar se tiče razorožitve napadalnih oddelkov, je bila izvršena nedavno na njegovo povelje, je dr. Schuschnigg opozoril na to, kakšne oblike so imele na pol vojaške organizacije, ki so menile, da imajo že kot take svoj pomen. Takšno mišljenje ovira ustvarjanje enotne avstrijske miselnosti.

Japonsko brodovje na Kitajskem

Sanghaj, 18. aprila. AA. DNB poroča: Včeraj popoldne je prišla na Simptaov japonska manevrska mornarica, ki sestoji iz 70 edinic. Trdi se, da je to tako zvani »prijateljski obisk«. Čakal jih je med drugimi tudi guverner pokrajine Kvantung. Danes popoldne bo guverner prisostvoval uradnemu sprejemu na japonski admiraliski ladi in pri tem bo njemu na čast oddanih 17 strelav.

Kitajski kipi rešeni

London, 18. aprila. AA. Poročajo iz Gibraltarja, da je sredi uspeha po težkih naporih potegniti s sipine parnik »Rampura«, ki vozi v London dragocene kitajske umetnine.

Kaj bo z Dardanelami

Sovjeti zahtevajo pravice zase

Ankara, 18. aprila. o. Poluradna agencija Anatolia izjavlja, da ni res, da bi bile turške čete vkorakale v izpraznjeni 7 km široki razoroženi pas. Turčija ne namerava ukreniti ničesar v tem pogledu, dokler ne dobi odgovora od prizadetih držav in od Zveze narodov.

Moskva, 18. aprila. Z ozirom na turško vlogo o ponovni oborožitvi dardanelskega obalnega pasu, kar zahteva turška varnost, je komisar za zunanje zadeve Litvinov, izročil danes turškemu poslaniku odgovor Sovjetske republike. Sovjeti v tem odgovoru izjavljajo, da nimajo nič proti temu, če Turčija stori v Dardanelah to, kar zahteva njena varnost sprito mednarodnega političnega položaja. Rusija bo na turško zahtevo pristala, toda pod pogojem, da Turčija v primeru utrditve Dardanel dovolji sovjetskemu brodovju prost izhod skozi Dardanelsko ožino. Sovjetov ni turška zahteva nič presenetila.

Zadnje vesti o pobojih pri Zagrebu na 2. strani

Zakleta legija

Je naš novi podlistek, ki ga začnemo priobčevati prihodnji teden. To je resničen popis življenja v francoski tujski legiji, resnična slika strahot in trpljenja, ki jih morajo tujski legionarji trpeti v francoskih kolonijah. Zdjaj pa zdaj beremo v naših listih pisma naših fantov, ki jih življenje prignalo v »zakleto tujsko legijo«. Kako se jim godi v sahar-skem soncu, med divjimi afriškimi rodovi, med upori, med poboji in med revolucijami Berberov in Druzov, kako hrepenenje po domu žene, da tvegajo s pobegom smrti in dolgoletno ječo, o vsem tem nam govori naš novi podlistek.

Zakleta legija

Povzjte svojim prijateljem, naj naroče naš list, če hočejo brati napeto zgodbo iz najbolj strahovite, venomer smrti zapisane vojske na svetu.

Nogomet na olimpijadi

Berlin, 18. aprila. AA. V soglasju z mednarodno nogometno zvezo so sestavili načrt o nogometnih tekmah na berlinski olimpijadi. Po tem načrtu se prične glavne tekme olimpijskega turnirja 3. avg. v Berlinu. Sodelovalo bo 16 reprezentanc. Če bo to število manjše, morajo pristojne ustanove izpremeniti program tekem pred 30. junijem. Izločilne tekme bodo v tednu med 26. julijem in 1. avg. v raznih nemških mestih.

Čehi bodo v vojni enotni

Praga, 18. aprila. AA. (CTK). Minister nar. obrambe Mahnik je govoril na sestanku republikanske mladine. Opozoril je na nevarnost novih zapletov in dejal med drugim:

Zadnji dogodki po svetu so nas našli zedinjene. Najvažnejši zakon, ki ga je sprejela narodna skupščina po osvoboditvi, je zakon o obrambi države. Zelim tudi v zakonu, da bomo v nevarnosti ena sama stranka, stranka lojalnih in poštenih državljanov, tako da bo vsa država za primer vojne enotna vojska. Njen oboroženi del bo lahko v tem primeru računal na popolno in pogumno pomoč drugega dela prebivalstva, ki ga tvorijo možje in žene v zaledju. Ta zakon bomo izpopolnili z ukrepi proti voluntru in z zakonom o vzgoji mladine.

Na kraju svojega govora je minister Mahnik naglašal, da se Českoslovaška nikogar ne boji, ker je ni na svetu sile, ki bi mogla Českoslovaški vzeti njeno samostojnost.

Boljševiki naskakujejo Poljsko

Lvov, 18. aprila. AA. »Pat« poroča: Včeraj je ob priliki pogreba neke žrtve, incidentov z dne 14. t. m., prišlo do novih spopadov, ki so jih izzvali komunistični elementi. Pred samim pogrebom se je vršila konferenca med zastopniki oblasti in zastopniki delavskih organizacij, ki so organizirale pogreb in ki so garantirale, da bo vladal popoln red in mir. Vendar v zadnjem trenutku pa je del sprevoda, v katerem so bili prevratni elementi, hotel spremeniti smer pogreba in hotel korakati skozi mesto. Množica je predrli policijski kordon in začela razbijati izlozbe in ropati trgovine. Pri tem je napadla policijo s kamenjem in streljanjem iz revolverjev. Policija je morala uporabiti orožje. V teku spopada so bile ubite tri osebe, ranjenih pa je več desetih oseb, med njimi tudi 20 redarjev. Oblasti so uvedle energično preiskavo.

Vzpostavitev diplomatskih odnosov s Švico

Bern, 18. aprila. m. Naš izredni poslanik in opolnomočeni minister v Parizu dr. Božidar Purič je bil včeraj sprejet v svečani avdijenci pri predsedniku švicarske zvezne republike Mayerju. Pri tej priliki je naš poslanik izročil švicarskemu zveznemu predsedniku poverljiva pisma, s katerimi je postavljen tudi za rednega poslanika v Bernu. S tem činom so vzpostavljeni med Jugoslavijo in Švico zopet redni diplomatski odnosi, ki so bili zrahljani pred nekaj leti z ukinitvijo našega poslanstva v Bernu.

Tudi Grki zahtevajo

Atena, 18. aprila. AA. Posebni Havasov dopisnik poroča: Grški tisk z zadovoljstvom beleži dejstvo, da po koraku turške vlade lahko Grčija oboroži otoka Lemnos in Samotro. V grškem tisku se prav tako poudarja, da bi bilo treba oborožiti tudi otoke Kios, Samos in Mitilene.

Zakaj se Italija ne more pogajati za mir

Rim, 18. aprila. b. Havasov dopisnik je od dobro poučen osebnosti italijanskega zunanjega ministrstva zvedel za razloge, ki Italiji ne dovoljujejo, da bi pristala na sklenitev premirja in na mirno pogajanje, zaradi česar so se razgovori pri Svetu trinajstih v Ženevi končali s porazom.

Razlogi, ki Italijo odvrčajo od tega koraka, so naslednji:

1. Popolnoma nemogoče je iz tehničnih razlogov ustaviti sovražnosti, ker je fronta tako razsežna in ker se je Italija gospodarsko in politično v vojno tako angazirala, da je v nevarnosti moralni ugled vlade doma, če bi na pol poti obstala. Z vojaškega stališča bi bilo neumestno ustaviti vojskovanje tik

preden so čete zasedle važne postojanke, s katerih bi lahko obvladale vse pokrajino. S stališča koristnosti bi bilo docela nesmiselno ustaviti se tik pred uspehom, za katerega je bilo treba žrtvovati toliko ljudi in toliko denarja.

2. Italijanska vlada je prepričana, da ni v Abesiniji nobene oblasti več, s katero bi se bilo mogoče pogajati. Odkar je cesar izginil, ne more nihče Abesinije na zunanji politiki predstavljati. Italijansko poveljstvo se sprico silne notranje razcepljenosti ne more pogajati s stotinami rasov in pokrajinskih namestnikov.

3. Italija se ne more razgovarjati o miru, dokler traja pritisk sankcij, ker je to zanjo sramotno.

Brezglava levič. vlada v Španiji

Madrid, 18. apr. b. Generalna stavka, ki so jo proglasile levičarske sindikalistične organizacije, se je po posredovanju vlade končala popolnoma. Stavka je imela baje samo namen protestirati proti pojavom desničarske revolucije. Nemiri, ki so se zadnji adva dneva vzbudili po vsej Španiji, so bili samo izraz opravičenega ogorčenja nad boljševiško krvoločnostjo in požiganjem v zadnjih tednih. — Vlada, ki je mislila, da je popolnoma trdna, je ob teh desničarskih nemirih morala spoznati, da je njen položaj na zelo trhljih nogah, če ji nasprotuje več kakor polovica španskega ljudstva. Zaradi tega je vladalo v ministrskih krogih ves čas velikansko razburjenje in strah. Brezglavi so bili tudi vsi ukrepi, ki jih je vlada izdajala. Tako je levičarjem dovolila, da v predmestjih Madrida organizirajo svojo milico, kar je prvi korak do boljševiškega prevrata. Nobenega dvoma ni, da so španski komunisti izrabili šibki položaj vlade in skušali doseči čim več koristi zase. Način, katerega so pri tem uporabljali, odgovarja

docela načelom boljševiškega mesarja Bele Kuna, ki je prišel pred nekaj dnevi v Španijo, da organizira revolucijo.

Vlada je dala zaradi nemirov pri pogrebu Reyesa, častnika civilne garde, aretirati večje število višjih častnikov vojske in civilne garde, češ, da so se proti naredbi vojnega ministra udeležili pogreba.

Gil Robles se ne udeleži volitev predsednika republike

Madrid, 18. apr. o. Gil Robles, voditelj katoliške ljudske akcije, je izjavil Havasovemu dopisniku, da se njegova stranka ne bo udeležila volitev, ki imajo namen izbrati delegate, kateri bodo volili novega predsednika španske republike. Te volitve se bodo vršile 10. maja. Gil Robles je dejal, da ne more s svojim sodelovanjem pri volitvah priznati vlade nasilja, kar je Azanova vlada.

Iz Ženeve

Poostritev sankcij, ali nove besede?

Ženeva, 18. aprila. AA. Odbor trinajstih je sklenil ugotoviti, da njegova prizadevanja za rešitev italijansko-abesinskega spora niso uspela in da prenese razpravo o tem vprašanju na svet Zveze narodov. Svet se sestane v ponedeljek. Odbor trinajstih se sestane še enkrat v soboto, da sklepa o poročilu, ki ga bo de Madariaga predložil Svetu. V tem poročilu bo Madariaga ugotovil, da italijanskih pogojev za premirje in pogajanja ni bilo mogoče spraviti v sklad z odločno odklonitvijo teh pogojev s strani Abesinije, in da v takih okoliščinah odboru trinajstorce ne preostane drugo, kakor da vrne Svetu zaupano mu nalogo o pomiritvi.

Spet nov francoski načrt

Ženeva, 18. aprila. o. Po včerajšnjem neuspehu pri odboru trinajstih so si zlasti Francozi prizadevali, da bi vendarle našli kako pot za rešitev iz zagate. Italija in Abesinija sta odbili predloge

za začetek premirja in pogajanj. Zato je vladala v ženevskih krogih velika potrlost. Francoski delegat Paul Boncour je v sporazumu z Edenom skušal pridobiti državnike za svoj načrt, ki predvideva dve možnosti: ali takojšnjo poostritev sankcij, za kar je treba pozvati odbor osemnajstih, ali pa nov predlog Svetu Zveze narodov, da najde novo pot za sporazum. Eden in Paul Boncour sta častnikarjem izjavila, da bosta storila vse, da pride do sporazuma.

Baron Gieslingen umrl

Dunaj, 18. aprila. m. Včeraj je umrl v Salzburgu kavalirski general in bivši poslanik Giesl von Gieslingen. Baron von Gieslingen je — kakor znano — kot avstrijski poslanik v Belgradu dne 24. julija 1914 izročil tedanji kraljevini Srbiji ultimav avstrijske vlade.

Strašni dogodki v Kerestincu pri Zagrebu

10 žrtev je padlo pod sekirami kmetov

Predvčeršnjim popoldne je tekla v Kerestincu pri Zagrebu kri enajstih žrtev, ki so padle pod divjim srdom tamkajšnjih kmetov. Tega dne je bila v Samoboru maša zadušnica za umorjenim hrvatskim poslancom Brkljačevićem, ki ga je bil v Liki umoril četniški vodja Pejinović. Cerkvenih slovesnosti se je udeležilo veliko število kmetov iz Samobora, kakor tudi iz bližnjih vasi. Razumeti moremo, da se je Hrvatov po tem zločinu lotilo ogorčenje in da je predvčerajšnje klanje eksplozija napetosti, ki so jo prav poslednji dogodki ustvarili.

Neki omladinci v družbi četnika

V četrtek popoldne se je v Podsused pripejala skupina sedem ljudi, med katerimi se je nahajal tudi Karlo Katanac, trgovec v Zagrebu, svoječasno policijski agent, o katerem je šel po vseh glas, da je bil v prejšnjih hudih letih med tistimi ljudmi, ki so se mnogokrat in težko s pestjo in revolverjem pregrešili nad hrvatskimi voditelji. Izstopivši iz vlaka, so se obrnili proti Kerestincu, kjer ima bivši hrvatski ban pod Avstro-Ogrsko Mihalovič svoj gradič. Skupina je potovala skozi vas Rakitje, kjer so šli pred vaško kovačnico pit vodo. Tam je bila tudi skupina kmetov, ki je brala časopis. Kmetje so opazili skupino omladincev, spoznali pa so tudi med njimi človeka, ki je bil pri njih dobro poznan kot Spoznali so v skupini Karla Katanca. Spoznanje, da se nahaja v vasi, je kmete nagnilo do usodnega mišljenja, da so tudi vsi ostali, ki so se nahajali v družbi Karla Katanca, fanti, ki so jih v vasi se skrivajo.

Vsa masa je nato odšla s svojimi talci od gradu proti hiši, kjer je stanoval Jovan Buta, priseljenec, ki se je bil svoječasno tudi udeleževal v četniški organizaciji. Masa je nenadno obklopla hišo in začela s sekirami razbijati po vratih. Pri tem je neki kmet pogledal skozi okno v hišo, pa je že padel strel iz notranjosti hiše in radovedni kmet se je zgrudil. Kmetje so se bolj vzkipeali. Razbili so vrata in vdrli v hišo. Brez usmiljenja so pobili Buto z ženo in hčerko. Nato pa so hišo razrušili in zažgali. Smrti je od te družine ušel najbrže le najmlajši sinček, katerega trupla doslej še niso našli, kakor niso našli tudi fanta samega. Čeprav so iskali vse naokoli. Zato se misli, da je fant ostal pri življenju ter se skriva.

Srd so si ohladili

Ko so kmetje končali to svoje grozno delo, so se polagoma začeli razhajati. Pustili pa so na mestu samem vse talce, tako Mihalovičeve kakor tudi težko ranjenega omladinca. V istem času pa je neka skupina odšla v Plješevico, kjer je opravila svoje grozodejstvo nad nekim kmetom, smrtno pa je ranila še drugega kmeta.

Preiskava

Za ves čas, ko so kmetске mase divjale in pobijale, oblasti niso vedele. Nikogar ni bilo, ki bi obvestil orožništvo, obvestiti pa jih ni mogel niti Mihalovič, ki v svojem gradu ni imel telefona. Preiskovalna komisija je prišla z močnimi varnostnimi oddelki na mesto grozodejstva šele potem, ko je bilo že vse pri kraju.

Borba kmetov za izboljšanje položaja

Ptuj, 17. aprila.

Največji živalski sejmi v Sloveniji so gotovo v Ptuj. Ptujski konzumni trg pa je za tako množino živine mnogo premajhen. Zato prihajajo na te sejme mesarji in prekupčevalci živine od daleč, da na ptujskih sejmih kupujejo živino izvažajo v večja konzuma središča in v inozemstvo. Kmečko gibanje za dvig cen živini pa se je ravno v tem važnem središču, kakršne je Ptuj, najlažje obneslo. Prekupčevalci to dejstvo spretno izrabljajo, nakupijo v Ptuj več živine in jo potem tirajo na druga sejmišča, kjer so sejmiski odbori že prodali s svojimi najnižjimi cenami živini.

Da bi se tako stanje ne izrabljalo, je selekcijsko društvo za ormoško cikasto govedo pri Sv. Marku niže Ptuja sklicalo preteklo nedeljo v Ptuj sestanek zastopnikov občinskih kmetijskih odborov, kmetijskih podružnic in selekcijskih društev vsega ptujkega okraja. Sestanka se je udeležilo preko 50 zastopnikov, prisostvovali so tudi zastopniki okrajnega glavarstva in okrajnega kmetijskega odbora.

Tajnik selekcijskega društva je podal zastopnikom poročilo o akciji dviganja cen v Sloveniji in na Hrvaškem. Omenjal je, da v Sloveniji delajo na dvig cen živini in kmetijskih pridelkov s treh strani in sicer Kmetiska zveza, Narodna sloga in Kmetijska družba. Kakor je na eni strani to dejstvo razveseljivo, tako je na drugi strani potrebno, da vse te organizacije delajo skupno. V dosegu tega smotra je potrebna železna enotnost kmečkega stanu. Uspeh tega gibanja je odvisen

Celje

Dan nesreč. V Stražah pri Dramljah je 15. t. m. padla 8 letna hči posestnika Pavla Mastnak in si pri padcu zlomila desno nogo. — Istega dne je padla pod železniškim viaduktom 2 letna hči postrežnice Hriberšek iz Pečovnika. Padla je tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo in dobila občutne poškodbe po vsem telesu. — Avto je povozil na Pristavi 25 letnega pos. sina Jakoba Strašega z Imenske gore pri Sedlarjevem. Tovorni avto mu je poškodoval prsni koš, pri čemer je dobil težke notranje poškodbe v trebuhu. — Pečnik Viljem, 20 letni sin tovarn. delavca iz Gaberja se je 16. t. m. peljal s kolesom. Na cesti med Slov. Bistrico in Konjicem je tako nesrečno padel s kolesa, da si je pri tem zlomil levo roko. — Na Polzeli pa si je 16. t. m. 21 letni dinar Albert Grm pri žaganju drv odrezal kazalec desne roke. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

Dober dan policije. Na veliko nedeljo je imela celjska policija izredno srečo, ker se ji je posrežilo aretirati 19 letnega delavca Josipa Z. iz Celja. Imenovan se je tega dne na javnem prostoru nemoralno vedel, zaradi česar so postali nanj pozorni pasanti, ki so zadevo takoj javili mestni policiji. Kmalu po prijavi so ga v bližini kolodvora aretirali in odpeljali na stražnico. Pri zaslišanju se je prvotno izdajal za Franceta Pilica iz Košnice in je šele tekom preiskave priznal, da je Josip Z. iz Celja. Aretranec je sam priznal celo vrsto vlomov, ki jih je izvršil v Celju in bližnji okolici. Izvršil je vlom v branjarijo Jurija Rebermika v Liscach, kjer je odnesel razne drobnarije, in sicer prvič 10. decembra 1934 in drugič 6. januarja 1935. 8. decembra 1934 je napadel na Ljubljanski cesti služkinjo Julijano Marovč in ji odvzel torbico, v kateri je imela 49 Din gotovine. 19. decembra 1934 je vlomil v gozdno restavracijo in ukradel tamkaj stanujočemu šoferju Ignaciju Škofleku čevlje in obleke v vrednosti 2450 Din. Jeseni 1. 1935 je v Zavodni napadel dve dekleti in eni iztrgal torbico, v kateri je imela 30 Din gotovine. Decembra meseca 1935 je vdrl v stanovanje

Vso preiskavo radi težkih dogodkov v Kerestincu, Plješevici in Rakitju vodijo oblasti z največjo strogostjo. Kolikor je dosedaj znano, je aretiranih okrog 10 oseb, za katere sumijo, da so sodelovali pri umorih ter da so glavni kolovodje. Obistni funkcionarji so še vedno na prizoriščih pokolja, kjer zbirajo material. Ker so se dogodki odigrali na treh mestih, je preiskava zelo otežena; komisija se mora namreč neprestano gibati iz enega mesta na drugo. V vseh krajih vlada sedaj popoln red in mir.

Dogodki v Kerestincu so s svojo grozoto razburili vsjo javnost. Smrtne žrtve, ki so padle, so padle v zmoti.

Mihalovičova izjava

Poleg številnih novinarjev, ki so na vesti o dogodkih takoj prispeli na kraj krvoprelitja, je bil tudi poročevalec zagrebskega »Jut. listca«. Njemu je bivši ban Mihalovič izjavil:

»Ob eni popoldne smo bili pri kosilu. Pred dvorom sem zaslišal ropot, v dvor pa so prihajali neki ljudje. Enega izmed njih sem takoj spoznal. Nisem vedel, kdo bi bili to. Ti ljudje mi tega niso rekli. Ta, ki sem ga spoznal in za katerega vem, da je omladinec, se mi je pritoževal na neke člane odbora mladinske organizacije. Jaz sem torej, ko sem ga zagledal, mislil, da so se mi prišli pritoževati v strankarskih zadevah. Ti so mi pripovedovali sledeče:

Mi smo prišli preko Rakitja. Pri kovačnici smo pili vodo. Tu smo našli nekaj kmetov, ki so čitali časnik. Šli smo mimo njih in zaslišali smo za seboj klice: »To so četniki...»

Tako so mi — je dejal g. Mihalovič — ti ljudje opisali začetek dogodkov, in zakaj so se zatekali v moj dvorec. Jaz sem stopil pred kmete. Vprašal sem jih, zakaj se zbirajo. Oni so mi odgovorili, da so pri meni v dvorcu četniki.

»Niso — sem jim dejal — temveč so to omladinci...»

»Kakšni omladinci, ko se vendar ve, da je Katanac četnik...« so odgovarjali kmetje. Jaz sem se — je nadaljeval Mihalovič — vrnil v dvor in vprašal Katanca, če je res četnik. Katanac mi je odgovoril:

»Nisem četnik... in jaz nisem ubil lansko leto onega človeka, kakor to govorijo kmetje pred dvorcem. Na sodišču sem dokazal alibi, da tega dne nisem bil pri Sv. Nedelji.»

Vrnil sem se — nadaljuje Mihalovič — pred dvorec in dejal kmetom, da ljudje pri meni niso četniki. Kmetje so mi rekli, naj pošljem te ljudi iz dvorca, a meni da se ne bo nič zgodilo. Katanac mi je nato dejal, ko sem se ponovno vrnil, sledeče:

»Jaz grem doli, pa naj me tudi ubijejo. Nočem vam delati sitnosti...»

Med tem je množica — nadaljuje Mihalovič — pred dvorcem postajala vse večja. Katanac ni šel ven. Situacija je postala nevarna in jaz sem odšel zopet pred dvorec in na nesrečo sem vzel s seboj revolver. Sedaj so kmetje dejali:

»Ti boš ostal tukaj...« Takoj nato so me pretili in pri meni našli revolver. Vprašali so me:

»Zakaj si prišel med nas z revolverjem? Tako ti?« Dejali so, da bodo počakali, da pridejo puškari in da bodo nato napadli dvor. Naročili so mi, naj pošljem onim listek, da pridejo iz dvorca. Dejali so, da ne bodo napravili tem ljudem ničesar zalega, ako mirno pridejo ven in ako se legitimirajo, češ da hočejo oni videti samo eno — če so ti ljudje četniki ali ne. Eden je prišel ven in sicer Čipkara. Pokazal jim je legitimacijo. V tem hipu je padel strel in kmet Jurinac se je zgrudil ranjen...

Novinar: Ali je Čipkara prvi streljal?

Mihalovič: Jaz tega nisem videl. Slušal sem samo strel. En kmet je padel, nato pa sta padla še dva strela. Čipkara je padel na mostu. Kmetje so ga preiskali in — tako je dejal Mihalovič — našli pri njem pištolo s štoplom. Čipkara je naenkrat vstal, se pognal proti vratom dvorca. Tu pa je padel in obležal. Tedaj so mi kmetje rekli, naj pišem v grad, da pridejo ven, ker jim ni mogoče jamčiti za življenje. Razburjenje je naraščalo, enako pa tudi množica pred dvorcem. Kmetje so me začeli psovati, da sem jih skupaj z Medakovičem prodal. Začeli so me tolči in niso me pustili več v dvorec. Pozval sem jih deset, naj gredo z menoj v dvorec in da tam legitimirajo ljudi. Tega niso hoteli, češ da bodo ljudje v dvorcu streljali. Naj jaz pošljem svoje štiri kočjaže in naj jih oni vržejo iz dvorca. Ko je razpoloženje postalo vse nevarnejše, so me zgrabili in uvedli v dvorec. »Onih« ni bilo v dvorcu. Tu sem me na hodniku prepteli in to z mojim lastnim revolverjem. Na hodniku so začeli streljati. Zahtevali so, naj jim dam orožje. Del jih je odšel, da preiščejo dvorec. Vzeli so mi staro in novo orožje, ki so ga našli ter vsjo municijo. Končno se je vse iskane skloniralo na četnike. Zahtevali so od mene ključ, a ker ključa ni bilo, so začeli razbijati vrata. Omladinci so se zabarikadirali. Kmetje so razbili vrata, odstranili ovire in — tedaj se je zgodilo.

Ferdinand Knapič pred sodniki

Maribor, 17. aprila.

Razprava proti Ferdinandu Knapiču, ki je dne 12. februarja zaklal na državnem mostu branjevko Terezijo Konradovo, je bila za Mariborčane danes pravcata senzacija. Toliko ljudi se le ob redkih prilikah nabere na sodnji, kot jih je prisililo danes dopoldne na veliko razpravo dvorano, ki bi morala biti za take množice najmanj dvakrat tako velika. Največ je bilo seveda med radovednejši ljudi iz trga, branjevcev in iz obdravskih ulic, ki so bili znanci tako morilca, kakor njegove pokojne žrtve. Razprava se je razvijala precej mirno in normalno, dokler ni zmešal strne obtoženi Knapič sam, ki je izjavil, da je bil že pred nekaj leti na opazovalnici graške klinike za duševne bolezni. Zaradi te izpovedbe je sodišče sklenilo, da preiščejo obtoženca psihiatri, obenem pa bo dobilo rezultate opazovanj z graške klinike. Razprava je bila zaradi tega preločena.

Težko stanje trboveljske občine

Trbovlje, 17. aprila.

Prevelika korajža. Neki Ceglar po imenu, doma v Bevkem, se je peljal k vojakom služiti svoj kaderski rok. Bil pa je preveč vesel svoje državljanske dolžnosti in se od radosti hotel peljati na strehi železniškega voza. Poslavljal se je od prijateljev in zadel z glavo ob mostu nakladališča premoaga za stroje. Dobil je težke poškodbe po glavi in notranjosti. Težko je upati, da bi okreval.

Naša občinska uprava obupa. Gospodarsko-upravni odbor naše občine se resno bavi z mislijo, kako naprej. Za bodoči mesec ima nujnih neodložljivih izdatkov okrog 120.000 Din, predvidoma pa bo dobil nekaj nad 15.000 Din. V takem stanju je res obupno biti v občinski upravi. Dan na dan se zbirajo trume brezposelnih domaćinov, proseč dela in podpor. Občina ima pri banovinskih delih zaposlenih le okrog 30, pri občinskih delih pa le osem oženjenih z družinami. Teh del pa bo le še za en teden, potem pa bodo še ti brez zaslužka.

Z javnimi deli regulacije Trboveljske in gradnje ceste Trbovlje—Zagorje se sedaj ni nič pozitivnega, ako se bo to letos pričelo. Tu bi bilo vsaj za silo nekaj kruha za naše brezposelne. Banskoupravo prosimo, da se s temi deli prej ko mogoče prične, da se reši naše brezposelne gladovanja.

Kaz. postopanje Batignol

Kosovska Mitrovica, 18. apr. m. Tukaj je državno tožilstvo je dvignilo obtožbo proti odgovornim činiteljem društva Batignol, ki so s svojim brezvestnim postopanjem in načinom eksploatacije kamnoloma v Banji povzročili leta 1934 znano katastrofo, pri kateri je prišlo ob življenju 14 delavcev, 4 pa so bili težko poškodovani.

JNS toži župana

Šibenik, 18. apr. m. Pred sodnikom poedinem tukajšnjega okrožnega sodišča je bila včeraj zanimiva razprava proti predsedniku šibeniške občine Marku Bačiniču, katerega obtožuje mestni odbor JNS, da je protizakonito in samovoljno izselil prostore mestne JNS, ki so se nahajali v občinskem posloju na Poljani krajša Petra. Na predlog obtoženčevega zagovornika je bila razprava preločena na nedoločen čas.

gradi in to prvo 1000 Din, drugo pa 500 Din, ki se bosta izročili za najboljšo partijo, ki bo odigrana na turnirju. Uredništvo novosadskega »Deutsches Volksblatt« pa je dodelilo knjigo dr. Aljehina najboljšemu igralcu-amaterju.

Šahovski turnir v Novem Sadu

Novi Sad, 18. apr. m. Včeraj popoldne se je nadaljeval narodni šahovski turnir za prvenstvo države. Odigrano je bilo 10. kolo, kjer so se srečali: Pirc-Opošenski, dr. Trifunović-Vuković, Nedeljković-Friedman, König-Kostić, Popović-Tomović, Bröder-Pelikan, Kuljinski-Schreiber. Kolo se je začelo ob dveh popoldne. Čimbolj se bliža turnir svojemu koncu, tem večje je zanimanje med gledalci. Zato je včerajšnjemu kolu prisostvovalo veliko število Novosadčanov, ki so z napeto pozornostjo sledili posameznim partijam; posebno so bile oblegane one deske, ob katerih so stoneli favoriti turnirja. Do šestih zvečer so bile končane samo tri partije in to med Bröderjem in Pelikanom remis, nadalje med dr. Trifunovićem in Vukovićem. Dr. Trifunović je v lepem stilu premagal nasprotnika, Tomoviča pa Popovića, ki je predvčeršnjim premagal češkoslovaškega mojstra Pelikana. Ostale partije so se nadaljevale zvečer ob osmih. Za letošnji turnir je poleg prejšnjih že znanih nagrad določil predsednik narodne skupščine dr. Stevan Čirić znesek 500 Din za onega igralca, ki bo nudil najboljši odpor v igri z zmagovalcem. Pa tudi uredništvo »Politike« je določilo dve na-

Ljubljana danes

Koledar

Danes, sobota, 18. aprila: Apolonij.
Jutri, nedelja, 19. aprila: Krescencij.

Lekarne, Nočno službo imajo: mr. Leustek, Resljeva cesta 1, mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič.

Kaj bo danes

Restavracija pri »Šestici«: Ob 18 družabni večer Korošcev.

Kaj bo jutri

Dvorana pri »Križankah«: Ob pol 8 zvečer Materinski večer v prireditvi Sentjakobskega prosvolnega društva.

Filharmonična dvorana: Ob 11 mlad. koncert.

Društvo sodnikov kraljevine Jugoslavije — sekcija Ljubljana ima letos svoj redni občni zbor v nedeljo 3. maja t. l. ob 10 dopoldne v palači okroglega sodišča v Novem mestu z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Motosekcija ZSK Hermes. V nedeljo 19. t. m. sestanek vseh motoristov pred gostilno Čarman v Zg. Šiški ob 13. Obvezno: voditi naše kolesarje-dirkače vsak en krog, t. j. 8 km. Ob vsakem vremenu.

Spored III. mladinskega koncerta, ki bo jutri, v nedeljo, ob 11 v Filharmonični dvorani, je naslednji: Händel: Variacije za klavir v e-duru; Haydn: Variacije v f-molu; Mozart: I. stavek sonate v a-duru; Beethoven: 6 variacij v g-duru; Weber: 7 variacij na Vien-qua Dorina Bella. Po odmoru Sattnerjeve klavirske variacije na slovensko pesem »Kje so moje rožice« in Reuterjeve variacije na narodno pesem »Kukavica«. Uvodno besedo o klavirskih variacijah sploh govori izvajalec prof. Lipovšek sam. Ker je mladinski koncert izredno poučen pa tudi interesanten, izvajalec koncerta prof. Marijan Lipovšek pa eden najboljših naših pianistov, opozarjamo na jutrišnji koncert. Vstopnina 3 din proti nakupu sporeda, ki se dobi v knjižarni Glasbene Matice.

Dvorana Filharmonične družbe, ki je znana po svoji izredni akustiki, je kakor nalašč za izvedbo manjših simfoničnih ali pa komornih koncertov. Tak simfonični koncert s klasično glasbo bomo imeli v ponedeljek 20. t. m. ob 20. Dirigira ga kapelnik Radio oddajne postaje Drago Marijo Sijaneč. Izvajal bo Myslivečkov sonato v a-duru in Beethovnovo Pastoralno simfonijo. Violinski virtuozi Karlo Rupel pa bo zaigral s spremljevanjem orkestra IV. Mozartov violinski koncert. Simfonični koncert je po sestavi sporeda in odlični izvedbi resna umetniška prireditev, ima pa popolnoma ljudski značaj, saj so cene tako nizke, da je poset omogočen pač vsakemu ljubitelju orkestralne glasbe. 10 din stane sedež, 5 pa stojišče, oboje v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice.

Praznik češke pesmi v Ljubljani bo prav gotovo koncert moškega zbora Smetane iz Plzně. Naši stari dobri znanci, odlični češki pevci, ki so v teku svojega 36 letnega delovanja že v tretje na svoji koncertni turneji v Ljubljani, nam bodo zapeli ciklus najzanimivejših del svoje zborovske literature. Umetniški vodja zbora je dirigent Bogdan Gselhofer, znameniti češki pianist in skladatelj. Zbor je odlično izolan, glasovno krepak in je v svoji domovini znan kot eden prvih čeških moških zborov. Koncert v Ljubljani bo v sredo 22. t. m. ob 20 v Filharmonični dvorani. V četrtek nastopi Smetana v Kranju, v petek pa v Mariboru, odkoder se vrača v svojo domovino.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 18. aprila: 12. Plošča za ploščo — napoved napoved. — 12.45 Vremenska napoved, poročila. — 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15 Plošča za ploščo — napoved napoved. — 14. Vremenska poročila. — 18.40 Plošča za ploščo — napoved napoved. — 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30 Nac. ura: O Jugosl. ideologiji (Nikolajevič) iz Belgrade. — 19.50 Zunanji politični pregled (g. urednik Alojz Kuhar). — 20.15 Pogledje na dolenski stran: Od Stične do Novega mesta (pester večer). Besedilo napisal g. Ivan Zorc. — 22. Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15 Vesela glasba (Radijski orkester).

Drugi programi

Sobota, 18. aprila: Belgrad: 20. Poster večer. — 22. Plošča za ploščo. — 23. Plošča za ploščo. — Zagreb: 20. Komorna glasba. — 21. Orkestralni in vokalni koncert. — 22.15 Plošča za ploščo. — Dunaj: 20.30 Gribitzeva glasbena šola »Reduta v operni deli«. — 21.40 Film. — 22.30 Klavir. — 22.35 Premiera filma »Top-hat«. — 23.15 Plošča za ploščo. — Budimpešta: 19.50 Lira. — 21.10 Madžarska baletna glasba. — 22.30 Plošča za ploščo. — 23.10 Ciganska kapela. — Trst-Milan: 20.35 Boitova opera »Mefistophele«. — Rim-Bari: 17.15 Iz glasbene zgodovine. — 20.35 Poster večer. — 21.40 Lira. — 22.15 Plošča za ploščo. — Praga: 20.05 Spominiki koncert Havičeku in Borovskemu. — 22.15 Plošča za ploščo. — 22.30 Plošča za ploščo. — Brno: 20.30 Plošča za ploščo. — Bratislava: 19.40 Violina in klavir. — 20.15 Ciganska glasba. — 21. Internacionalne narodne pesmi. — 21.20 Vojaška godba. — 22.30 Plošča za ploščo. — Praga: 20.05 Spominiki koncert Havičeku in Borovskemu. — 22.15 Plošča za ploščo. — Brno: 20.30 Plošča za ploščo. — Bratislava: 19.40 Violina in klavir. — 20.15 Ciganska glasba. — 21. Internacionalne narodne pesmi. — 21.20 Vojaška godba. — 22.30 Plošča za ploščo. — Varšava: 20.30 Plošča za ploščo. — 21.30 Plošča za ploščo. — 21.30 Proslava desetletnice poljskega radia. — 23.05 Plošča za ploščo. — Berlin-Hamburg: 20.30 Plošča za ploščo. — Frankfurt: 20.10 Poster večer. — Lipsko: 19.30 Roseinjeva komična opera »Angelina«. — Köln: 20.10 Plošča za ploščo. — Stuttgart: 20.10 Pomladni zvoki. — 24. 2 Beethovnovske skladbe. — Monakovo: 20.10 Stare melodije. — 22.20 Komorna glasba. — 23. Plošča za ploščo. — Bernmünster: 19.40 Plošča za ploščo. — 21.10 Jodlanje. — 22. Plošča za ploščo.

Zabala v Münchenu

Jutri ob 11 starta v Münchenu znani argentinski tekač in olimpijski zmagovalac v maratonskem teku v Los Angeles Fabala, ki si je nadel zelo težko nalogo. Z enim samim tekom hoče potolči 3 Nurmijeve rekorde in sicer na 10 milj, v enournem teku in še na 20 km. Morda malo preteška naloga za razmeroma po rasti majhnega toda silno samozvestnega tekača.

Najtežja naloga je brez dvoma enourni tek; kajti rekord, ki ga je v tej disciplini postavil Nurni eden največjih tekačev vseh časov, ta znani »leteči« Finco, bo brez dvoma težko doseči. Rekord v enournem teku je postavil Nurni 7 oktobra 1928 v berlinskem stadionu, torej v času, ko je bil v najodličnejši formi. V eni uri je pretekel 19.210 km — fantastična daljava — in s tem izboljšal 15 let stari rekord Francoza Jeana Bouina, ki je leta 1913 postavil v eni uri marko 19.021 km. Toda ta rekord v današnjih okoliščinah ne bi bil priznan, ker je Jean Bouin tekkel za avlijevem — to je neke vrste vetrobran. Danes je treba teči brez kakih takih priprav.

Mali Juan Carles Fabala je brez dvoma eden najboljših tekačev in bo morda jutri Nurmijev naslednik. Če se malemu Argentincu jutri posreči

Naš zimskošportni parlament

Občni zbor LZSP

Ljubljana, 18. aprila.

Sinoči je imela v zgornjih prostorih Emone svoj redni letni občni zbor, peti po številu, Ljubljanska zimskošportna podzveza.

Okrog devete ure je otvoril občni zbor predsednik Ante Gnidovec, ki je pozdravil predvsem zastopnika Zimskošportne zveze g. Bruna Parma ter delegate posameznih klubov-članov podzveze.

Slabo vreme - slabi uspehi

V svojem kratkem, a jedrnatem predsedniškem poročilu je predsednik Gnidovec orisal delovanje podzveze v pretekli poslovni dobi. »Zaključujemo sezono, ki je bila ena od najslabših. Temu niso krive razmere v klubih ali v podzvezi, marveč je bilo temu krivo vreme, ki nam je dalo najslabše snežne razmere. Edina večja prireditev, ki jo je izvedla Podzveza, so bila tekmovalna prvenstva Podzveze. Na kak večji program sploh ni bilo mogoče misliti že radi denarnih stisk, v katerih se nahaja Podzveza. Posebno velja to tudi za mladinske tekme, na katere klubi radi pomanjkanja sredstev niso mogli poslati toliko tekmovalcev, kakor bi bilo želeli. Kar se tiče dela med klubi samimi, kakor tudi v razmerju do Podzveze, je bilo sodelovanje zelo koncilijantno in prijateljsko.

Ob zaključku pite poslovne dobe želim, da Podzveza tudi pod novim vodstvom nadaljuje delo v istem duhu kakor doslej. Želim pa tudi, da dobi sem in tja kako podporo, da bo v stanju izvesti vsaj enkrat kako večje delo. To želim tembolj, ker doslej Podzveza tekom 5 letnega dela ni dobila niti dinarja javne podpore.

Napetost med klubi popušča

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal tajnik g. Rutar, posnemamo, da je imela Podzveza v celem 25 rednih sej. Tekom preteklega poslovnega leta so vstopili v Podzvezo trije novi člani (SK Litija, Podružnica SPD Črnomelj in ASK), črtan pa je bil iz članstva SK Kočevje, tako da ima Podzveza včlanjenih sedaj 26 klubov. Tekom sezone je bil ustanovljen poseben mladinski odtsek, ki mu načeljuje dr. Kuheji. Ta odtsek je pokazal že lepe uspehe, med katere spada posebno mladinska tekma za podzvezno prvenstvo v Planici. Tečaj za sodnike je zaspal spanje pravičnega in to zaradi nezanimanja kandidatov, ki so se prijavili za sodniške izpite. Enako je zaspalo tudi delo v odtoku za smučsko terminologijo. Od oblasti ni sprejela Podzveza nobenih podpor in je bila navezana zgolj na dohodke iz članarine. G. Rutar je s posebnim zadovoljstvom poudaril, da so se napetosti med posameznimi klubi v pretekli sezoni skoraj popolnoma ublažile, kar je samo hvale vredno. Končno je tajnik izrekel zahvalo tudi časopisju za naklonjenost ter požel, da se izgladijo med klubi tudi one napetosti, ki so morda še ostale.

Pet plačila nezmožnih...

Blagajnik g. Kajfež je v svojem poročilu na drobno obrazložil denarno poslovanje. Dohodki so v preteklem letu znašali 3408 Din, izdatki pa 2540,75 Din, tako da je v blagajni 1172,50 Din. Čisti dohodek preteklega poslovnega leta je presegel izdatke za 417,25 Din. Zanimiva je bila ugotovitev, da so vsi včlanjeni klubi članarino redno poravnali, le pet klubov je morala podzveza ponovno opominjati. Na eni od zadnjih sej je bilo sklenjeno, da se da tej petorici rok do 15. t. m., da poravnajo članarino. Ker do navedenega dne članarina ni bila plačana, predlaga blagajnik, da se te klube črta iz članstva Podzveze.

Pri eni tekmi 100 tekmovalcev

Tehnični referent g. Predalič je podal pregledno sliko o posameznih tekmah, ki so jih izvedli bodisi Podzveza, bodisi njeni člani. Bilo je v načrtu 20 tekem, a izvedenih je bilo samo sedem. Da se program ni izvedel tako, kakor je bilo predvideno, so krive vremenske razmere, ki s snegom še nikdar niso bile tako skope kakor letos. Nato je g. Predalič poročal podrobno o posameznih tekmah. Največja prireditev v okvirju Podzveze je bilo podzvezno prvenstvo v Planici. Moral bi se v smislu sklepa prejšnjega občnega zbora izvršiti to prvenstvo v Zagorju, kjer je bilo za tekmovalja že vse vzorno pripravljeno. Radi pomanjkanja snega pa so morali preložiti tekme v Planico, a tudi tam so jih morali ponovno preložiti na poznejši termin, tako da so se vršile šele 7. in 8. marca. Te tekme so dosegle svoj rekord glede števila tekmovalcev. Prijavljenih je bilo 120

Roparski napad pred sodiščem

Ljubljana, 18. aprila.

Veliki senat petih sodnikov je po daljšem času večer stopil v funkcijo, da sodi o neobičajnem razbojništvu. Velikemu senatu je predsedoval s. o. s. gosp. Ivan Kralj, kot sodniki so fungirali: gg. Ivan Brelih, Fran Kovač, Rajko Lederhas in Fran Gorečan. Državni tožilec dr. Hinko Lučovnik je obtožil 30letnega čevljarja Franceta Bodlaja, stanujočega pri Sv. Neži, občina Kovor, da je 3. januarja ponoči okoli 22.30 napadel tovarniškega delavca Janeza Kristana, ga vrغل na tla na samotni stezi, vodeči od tržiskega kolodvora proti Lokam, in mu vzel kuverto s 170 Din gotovine. Zakrivil je s tem zločin razbojništva po čl. 326 in 328 k. z.

Obtoženec je prav čedno, skoraj elegantno napravljen. Srednje postave in krepak. Predsednik: »Kako se zagovarjate?« Obtoženec je začel opisovati, kako se je stvar razvijala kritičen dan 3. januarja. Med drugim je omenil, da je prišel Janez Kristan v Sušnikovo gostilno v Trziču. Začeli so se z njim šaliti. Nekdo ga je stiskal za nos. Mislił ga je enkrat »kofniti«. Predsednik: »Že v gostilni ste sklenili, da mu boste denar porabrali?« Ne. Predsednik mu je predložil izpoved, ki jo je podal preiskovalnemu sodniku v Kranju.

postaviti le en rekord, bodo s tem zopet obrnjene na glavo vse lahkotletske teorije, ki trdijo, da je idealna postava za tekača višina 1,75 m. Fabala je namreč visok samo 1,62 m; pri vsem tem pa ima Fabala še razmeroma dolgo telo in kratke noge. Kdor bi Fabala videl v civilni obleki, ne bi mogel verjeti, da je to oni tekač, ki je v Los Angelesu dobil zlato kolajno, kot zmagovalac v maratonskem teku. Ima pa sijajna pljuča in železne organe; mišice na nogah pa dokazujejo desetletni trening na tekaških.

Poleg tega pa je ta prireditev zanimiva še radi tega, ker so prireditelji razdelili med solo obvezno mladino 5000 brezplačnih kart. Tudi primer, ki bi ga kazalo posnemati.

tekmovalcev; dasi jih je nastopilo od teh le 100, je to za naše razmere še vedno rekordno število.

V celem ima Podzveza verificiranih 272 tekmovalcev. Člani Podzveze so se udeležili tudi vseh večjih prireditev. Med temi je bila olimpijada, kjer so člani dosegli častne uspehe, za kar jim je tehnični referent g. Predalič izrekel vse priznanje.

Vso pozornost klubom!

S tem so bila podana vsa poročila, ki so bila soglasno sprejeta.

Zborovalce je nato pozdravil v imenu Zimskošportne zveze njen delegat g. Bruno Parma, ki je sporočil ugotovitev zveznega odbora, da je bilo delovanje Podzveze zelo agilno. Poudaril je predvsem lepo izvedbo podzveznega prvenstva, ki je prednjačilo vsem podzveznim prireditvam. »Posvečati pa bi bilo treba veliko pozornost delu posameznih klubov-članov Podzveze, da bi se klubi udeleževali bolj agilno. Kajti tam v osnovnih organizacijskih edinicah se začneja dela v športu.« G. Parma je želel v imenu Zveze Podzveze lepih uspehov tudi v bodoče.

Na predlog g. Jeleniča, ki je skupno z g. Marinkom pregledal knjige, je bila podeljena blagajniku razrešnica.

Volitve

Nato je odredil predsednik g. Gnidovec 10-minutni odmor, nakar so sledile volitve. Razvila se je debata o listi, ki jo je predlagal g. Rutar. Gospod Predalič, ki ga je g. Rutar predlagal za tehničnega referenta, je namreč to mesto odklonil, nakar je izjavil tudi g. Mahkovec, ki je bil predlagan za tajnika, da tajniškega mesta ne sprejme, če g. Predalič ne sprejme mesta tehničnega referenta. Kljub prigrvaranju g. Predalič ni hotel prevzeti mesta tehničnega referenta ter je izjavil, da je vodil tehnični referat že 4 leta, da hoče tudi v bodoče sodelovati, da pa ne sprejme mesta referata. Predlagan je bil nato za referenta g. Osterman, ki je končno prevzel mesto s predpostavko, da g. Mahkovec svojo izjavo glede odstopa od tajniškega mesta preklicuje. Ko je g. Mahkovec to storil, je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik Gnidovec, podpreds. dr. Kuheji, I. tajnik Mahkovec, II. tajnik Kopriva, blagajnik Masle, tehnični referent Osterman, odborniki: Vogrič, Hvale, Nagy, Predalič, Cvar, Svete, Prezelj in Kogovšek; revizorja Jelenič in Marinko; razsodniki: Lederhas, dr. Persin, dr. Vrtačnik, dr. Orel in Rutar.

Vsaj 5.000 Din!

Pri slučajnostih se je po govoru g. dr. Persina, ki je na kratko pojasnil slučaj zveznega sodnika g. Tinte, razvila o tem debata, v katero so posegli tudi gg. Cvar, dr. Kuheji, Predalič in predsednik Gnidovec. Ostalo je pri sklepu, da se zadeva prepusti razsodišču, da slučaj preišče.

Nato je g. Kopriva govoril o slabih gmotnih razmerah Podzveze. Da je Podzveza navezana edino na članarino klubov in da si s temi dohodki ne more veliko pomagati, so poudarjali skoraj vsi govorniki in je bilo razvidno tudi iz vseh poročil. G. Kopriva je poudarjal, da ima Podzveza lepe načrte, ki pa ostanjejo vedno samo načrti, ker za izvedbo ni denarja. Zastovalo bi le 5000 Din, da bi Podzveza lahko izvedla glavni del svojega programa. A niti teh 5000 Din ni mogoče spraviti skupaj. Zato predlaga, da Podzveza apelira na Zvezo, naj Zveza z ozirom na to, da dobi ona skoraj vse javne podpore v Ljubljani, odstopi Podzvezi letno 5000 Din svojih dohodkov. Nadalje je g. Kopriva predlagal, naj se za prihodnjo sezono prepusti izvedba podzveznega prvenstva Zagorju, ki letos tega prvenstva, kakor rečeno, radi pomanjkanja snega ni moglo izvesti. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Prihodnja sezona velja mladini!

Predsednik mladinskega odtoka g. dr. Kuheji je nato pozval vse klube, naj vso svojo skrb posvečajo mladini in tekmovalnemu naraščanju. Utegne naenkrat nastati čas, ko bo zmanjkalo kadra, iz katerega bi se ustvarjala tekmovalna moštva. Zato naj prihodnja sezona skrbi za smučarsko mladino in smučarski tekmovalni naraščaj.

G. mr. Piccoli je nato opozoril zborovalce še na okroglico, ki jo je izdala Zveza glede ankete, katere namen je, da pripravi material in referate za vseshportni kongres, ki bo letos 21. maja v Ljubljani. Te ankete naj se udeležijo vsi športni delavci, posebno pa zimskošportni klubi, ki naj pošljejo Zvezi čimprej svoje referate. Okrog 10 je g. Gnidovec občni zbor zaključil.

Maribor

VI. redna seja mariborskega občinskega sveta se bo vršila v četrtek 23. aprila ob 18 v mestni posvetovalnici.

Predavanje za lahkotletce bo imel drevi športni učitelj g. Klein ob 20 v prostorih SK Železnica-čarja pod tribuno na igrišču.

Aljebin nastopi v Mariboru 22. in 24. t. m. Simultanka se bo vršila v kazinski dvorani. Prijave sprejema Franjo Golec, trgovina Meinel & Herold, Gosposka ulica.

Poštarska tombola. Mariborski poštari so zaradi ovir preložili svojo tombolo na nedeljo 26. t. m.

Tihotapci so iznajdljivi

Maribor 17. aprila.

Po 1. aprilu, ko je stopil v veljavo novi bano-vinski proračun, se je precej podražilo britje za one moške, ki se brijejo doma z brivskimi aparati. Od vsake britvice mora trgovec plačati dinar takse, ki jo potem pribije še s svojim dodatkom kupcu tako, da so postale sedaj britvice precej dražja reč, kakor so bile. V sosednji Avstriji pa so britvice še vedno poceni. Prvi, ki so to opazili, so bili seveda prebrisani tihotapci. Rezila za brivske aparate so postala sedaj zaželen tihotapski artikel, ki se je začel kar na veliko prenašati iz Avstrije čez mejo v našo državo. Za obmejne stražnike in financarje zopet nova nadloga, ker bodo morali poleg saharina in žigalnikov še paziti na rezila.

Metlika

Iz zgodovine metliškega vodovoda

Metlika, 17. aprila.

Tekom velikonočnih praznikov se je bliskovito po mestu raznesla vest, da se bo v najkrajšem času izvršila blagoslovitev in oficijelna otvoritev mestnega vodovoda. Vsaj dopisnik se je razgovarjal o zgodovini tega podjetja s predsednikom mestne občine metliške ter je na podlagi intervjuja dobil sledeče, v dopisih zabeležene podatke: Že pred 50 leti so se stari Metličani zanimali za napeljavno vodovoda, pa je zaradi nenaklonjenosti Dunaja vsa stvar mirno zaspala, dasi načrti še hrani metliška občina v svojem arhivu. Takoj po končani evetovni vojni se je zopet sprožila misel o vodovodu. Nekateri tovarne so se hotele naseliti v Metliki, pa so opustile svojo namero, ker ni bilo ne elektrike ne vodovoda. Ustanovilo se je zavetišče za onemogle ljudi pod vrhovnim vodstvom križniškega reda, pa komisija, ki je odobrila to napravo, je izjavila, da je zavetišče pomanjkljivo, dokler nima prepotrebne vodovoda. Prvotno je bil narejen načrt za cel metliški okraj, toda v sedanjih težkih časih ni bilo mogoče izpeljati velike naloge. Zato se je mesto Metlika odločilo, da vsaj za mesto postavi in zgradi potreben vodovod. Dne 20. avgusta 1934 je bil zelo pomemben datum, ko so se odločili merodajni faktorji, da začno z delom. Tega dne je bila namreč ob 11 dopoldne zasajena prva lopata kot začetek k graditvi vodovoda. Odločeno je bilo, da naj se voda zajame v Obrhu, odkoder naj bodo napeljavne cevi na Veselico, ki je dovolj visoka za vodni pritisk. Pod jesen je polagoma napredovalo tekom zime. Največ težav in stroškov pa je povzročil kameniti teren v mestu samem, kjer je bilo treba velikokrat vsak kamen posebej razstreliti. Tekom dela pa so se tudi posušile razne blagajne tako, da je bilo potrebno trkati na vrata banske uprave za pomoč. Do poletja minulega leta so vsa dela toliko napredovala, da so posamezni posestniki že mogli dobiti vodo. Tako je na primer 28. junija 1935 na prvi dan evharističnega kongresa v Ljubljani dobil ves zgornji del mesta Metlike vodo, napeljavno po novih ceveh in se je s tem dnem nehala prevažanje vode iz Obrha. Bilo je potrebno še napeljati in urediti stroj na električni pogon spodaj pri zajetju v Obrhu. Nastale so nove težave. Vse blagajne so odgovorile: Bilo je potrebno posojilo. Karli. banska uprava je šla na roko, da je posojila 55.000 din in tako pripomogla h končni dovršitvi te potrebne naprave. Po posredovanju banskega svetnika g. Nemanica Jožeta iz Zelebeja in na prošnjo metliške občine, je banska uprava tudi to posojilo odpisala in ga dala kot podporo za vodovod. Stroj za črpanje vode je bil nabavljen in tako se je vsa stvar lepo in dobro uredila. Od kr. banske uprave je bila minulo sredo odposlana posebna komisija z nalogo, da vso napravo pregleda in izreče kolavdacijo. V tej komisiji so bili sledeči doposilanci: višji tehnični inšpektor ing. Zajec Rudolf, šef hidrotehničnega oddelka ing. Sturm Karli, projektant ing. Kotlusek Ivan in zastopnik higi-jenskega zavoda ing. Guzelj Stojan. Komisija je imela dovolj časa v sredo in četrtek. Za današnji dan, v petek, pa je bila določena svečana otvoritev in blagoslovitev vodovoda. Aprilsko vreme, ki nam še v zadnjih neprestano nagaja, tudi ta dan ni mirovalo. Blagoslov in otvoritev vodovoda je bila določena ob pol 12 dopoldne. Točno ob napovedanem času so se zbrali pred mestno hišo vsi odposilanci kr. banske uprave, občinski odborniki, gospodarski odbor, zastopniki vodovodne zadruge z okrajnim načelnikom g. Kaskom, ki je zastopal zadržanega gospoda bana dr. Marka Natlačena. Z mestno godbo na čelu so vsi odkorakali proti Obrhu, kjer se je zbralo veliko število ljudi. Pri izviru je vse navzoče pozdravil g. predsednik Malešič. Predvsem je podčrtal izdatno pomoč kr. banske uprave. Po končanih pozdravih je naprosil navzočo duhovščino, naj blagoslovi vodovodno napravo. Metliški prost g. ing. dr. Stanko Dostal je nato ob asistenci domačega g. kaplana p. Jožeta in bogoslovca Vukšiniča izvršil blagoslovitev. Po končani blagoslovitvi je zastopnik g. bana stopil k električnemu stroju in ga odprl. S tem je bila otvoritev in blagoslovitev vodovoda končana. Godba je zaigrala veselo koronico in v farni cerkvi so se veselo oglašili zvonovi v slovesnem pritrtkavanju. Razvila se je povorka iz Obrha do mestne hiše, kjer se je predsednik še enkrat zahvalil vsem pri udeležitvi te blagoslovitve. Ob pol 1 popoldne se je vršilo v gostilni Rajmer slovesno kosilo, ki so se ga udeležili vsi povabljeni občinski zastopniki, odposilanci g. bana okrajni načelnik Kaki, kolavdacjska komisija in duhovščina. Pri svečanem kosilu je bilo izrečenih več zdravic predvsem našemu mlademu kralju Petru II., banu dravske banovine g. dr. Marku Natlačenu in njegovemu zastopniku. Tako je ta svečanost minila v najlepšem redu in izvrstnem razpoloženju. Dan blagoslovitve in otvoritve vodovoda pa bo ostal vsakemu dobremu Metličanu v prijetnem in veselim spominu.

vesti, bali n poroki, a naslednji dan o tem ni nič vedel. Občina in orožniki so poročali, da je obtoženec povsem normalen človek. V Peko-tovarni je dober delavec, zelo razumen in opravlja boljše dela.

Razprava je bila preložena na 1. maj, da se med tem zaslusijo še nekatere priče. Obtoženca brani odvetnik dr. Aleš Persin.

Zgodovina ženevskih hotelov

Od vojske naprej smo vsi navajeni, da svetovno zgodovino gledamo zmeraj v zvezi z Ženevo, sedežem Zveze narodov. Toda svetovna zgodovina se ni ustvarjala samo v salonih palače Zveze narodov, še več zanimivega in najbrž še več važnega bi lahko povedali ženevski hoteli, njihove sobe in zabavišča, koder so se mudili predstavniki in tvorci moderne Evrope in moderne sveta. Ti prostori nam bi lahko odkrili tisoč malih skrivnosti, ki so bile za razvoj svetovne politike važnejše in pomembnejše od dolgih konferenc. Sprehod po ženevskih hotelih pomeni za človeka sprehod po evropski zgodovini.

Beau Rivage, dom cesarice Elizabete, Masaryka, Edena, Rockefellerja in Richarda Wagnerja

Ta hotel je bil za svetovno zgodovino pomemben, še preden je živel Zvez narodov. Tu je n. pr. prebivala cesarica Elizabeta avstrijska. Zapustila je hotel tri minute prej, preden so jo umorili. Na obali Ženevskega jezera, skoraj tik hotela ob trinajstem drevesu odhoda v stanovanje, jo je zadel smrtni suneč. Prinesli so jo nazaj v hotel. Predzadnja avstrijska cesarica je preminula v naročju lastnice hotela gospe Mayerjeve. Stanovanje št. 59 v drugem nadstropju, je bilo stanovanje cesarice Elizabete. V tem stanovanju so jo položili na mrtvaški oster.

Prav v tem stanovanju in v teh sobah je dolga leta stanoval ob ženevskih zasedanjih Zveze narodov sedanji predsednik češkoslovske republike dr. Beneš. Ustanovitev češkoslovske republike se je izvršila prav v tem stanovanju. Tam je takrat prebival poleg Beneša tudi prof. Masaryk.

Odkar je Beneš postal predsednik republike in ne more več kot zunanji minister zastopati svoje države pri Zvezi narodov, stanuje v istih sobah angleški zunanji minister Eden. Sobe krog in krog njegovega stanovanja ne smejo biti nikdar oddane. Angleški zunanji minister namreč vsako noč piše ure in ure na stroj. Nima tipkariče, da bi ji narekoval, kar je zelo čudna navada pri velikih državnikih, ki so vajeni komodnosti. Toda v tem hotelu so navajeni čudnih reči, čudakov in čudaštva.

Tu je stanoval tudi svoje čase glasoviti skladatelj Richar Wagner. Za njim je prišla najslavnejša svetovna igralka v predvojni dobi Sarah Bernhart. Ko je prišla zadnjič pred smrtjo v hotel, je dal nekdo od njenih obdobjalcev stopnice do njene sobe posuti s tisoč vrtnicami. Toda bil je razočaran. Velika umetnica je to svojo zadnjo pot do svojih soban naredila v dvigalu.

Tako rožno parado so videli stanovalci tega hotela samo še enkrat pozneje. To je bilo tedaj, ko je perzijski šah Agag Khan obhajal svatbo. V malem salonu hotela je zmeraj igral na klavir Richard Wagner. Toda na služnčad v hotelu ni to naredilo niti malo takega vtisa, kakor tisočaki, ki so jih dajali za napitnino milijonarji iz rodovine Wanderbildtov. Tu je stanoval tudi ameriški petrolejski kralj Rockefeller, ki ni dajal nikdar nikomur več nagrade, kakor po zakonu določenih 10% od celotnega računa.

Nihče od vseh slavnih in glasovitih prebivalcev tega hotela pa si ni nabral takih skrivnosti, kakor švedski kralj, ki je nenadno došel iz Nice, ne da bi poprej naročil sobe. Njegov avtomobil

je vozil ravnatelj hotela D'Angleterre. Nj. Vel. je potovalo pod imenom mr. Brown iz Nice. Kralj je prišel, ne da bi se javil. Ko so ga drugo jutro hoteli zbuditi, je brez sledu izginil. Proti deseti uri se je vrnil nazaj. Ves ta čas je pisal razglednice v neki mali kavarni na obali. Ko je odšel, je presenetil vse osebe hotela z naravnost kraljevsko napitnino, čeprav mu niso izkazovali nobenih posebnih uslug.

Ni manj skromnega se ni izkazal princ regent holandski, ki je prišel nekega večera v hotel z gorskim vodnikom in zahteval dve sobi. Na vratarjevo vprašanje, kdo da je, je odgovoril: »Jaz sem mož kraljice.« Zaradi tega odgovora je moral ves nejevoljen iti spat v stanovanje, ki je določeno za kraljice. Takih stanovanjskih oddelkov je v hotelu osem. Eden je vse leto rezerviran za maharadžo iz Kapurtala.

Najelegantnejši hotel, bivališče boljševiških proletarcev

Poleg knežjega hotela, ki je že star in častiljiv ter je namenjen predvsem za bivališče knezov, stoji poslopje v najmodernejšem slogu. To je hotel Richemond. Ker se tu človeku ne pripeti, da bi ga vtaknili v knežje oddelke, v spalnice bivše avstrijske cesarice, pa lahko zadene na nekaj drugega. V najmodernejšem in najrazkošnejšem ženevskem hotelu stanuje delegacija rdečih boljševiških proletarcev z gospodom Litvinovim-Finkenštajnom na čelu. Ta delegacija boljševiške delavske republike se v Ženevi in v hotelu odlikuje in razlikuje od vseh drugih kapitalističnih delegacij v nečem: ima v svojem spremstvu najelegantnejše dame, ki posekajo vse ameriške milijonarke, in daje najbolj razkošne napitnine.

Enemu najboljših in najbolj znanih ženevskih hotelov se je pa politika izneverila. To je največji hotel v vsem svetu, hotel Metropole. Nad to hišo vlada nekako politična usoda. Tu sta stanovali svoje čase dve inozemski delegaciji: Nemci in Japonci, torej zastopniki dveh držav, ki sta obe zapustili Ženevo in Zvezo narodov. Japonci so vsa leta, kar so hodili v Ženevo, v tem hotelu imeli najetih 80 oseb, Nemci pa 40. In oboji so zapustili Zvezo narodov. Hotel je moral odpustiti dva japonska kuharja, ki ju je držal nalašč zaradi japonskih diplomatov, ki so hodili v Ženevo delat politiko. Nemci niso bili tako zahtevni, da bi hoteli imeli celo v Ženevi svoje kuhinjske posebnosti, narejene po domačih rokah.

Italijansko zastopstvo stanuje kakor francosko v malih in tihih zatišjih, kakršna nudi hotel Les Bergues. Stanovanja ženevskih delegacij so razdeljena po zgodovinskih razlikah. Romanski narodi stanujejo v tihih sobah hotela Les Bergues na eni strani jezera. Anglosasi stanujejo v Beauirvagu tik poleg teh. Nasproti nji mpa, toda na drugi strani jezera, je tabor Nemcev, Germanov. Italijani, Francozi in Rumuni pa prebivajo v Les Bergues.

Zgodovinska miza Male Zveze in Titulescove pravice

Ta hotel je pred nedavnim časom z vso skrbjo zavlil, zadela in v Bukarešto poslal skrivnostno zavoj, v katerem niso novinarji odkrili nič več in nič manj kakor... mizo, na kateri je bilo napisano

posvetilo: »Velečenjeni gospod, vzemite to mizo v znamenje našega posebnega itd...« Ta miza je stala v stanovanju diplomata, ki v zboru Zveze narodov govori boljše francoščino, nego vsi Francozi in ki ga mednarodni ženski svet v Ženevi zlasti ceni zaradi njegovega kavalirstva. To je gospod Titulescu, kateremu je uprava hotela poklonila mizo, na kateri je bila podpisana ustanovitvena Male zveze. Stoletna miza, na prvi pogled. Najbrž je lastnik prepričan, da v bodoče ko se nam obetajo nemirni časi, ne bo mogla več služiti za podpisovanje takih prijateljskih zvez in da je zato doslužila. Dobil jo je v dar ustvaritelj Male zveze Titulescu.

Med vsemi diplomati v Ženevi sta Titulescu in Paul Boncour najstarejša gosta. Titulescu uživa zaradi tega v hotelu predpravo, kakršne ženevska hotelska in politična zgodovina ne pozna. Ima namreč pri sebi vedno... ključ od glavnega hotelskega vhoda, da se lahko vrača in odhaja iz hotela ob poljubni uri, ne da bi bil komu od usluž-

Pogreb generala Estienna, tvorca francoskega oklopnega voza. Maršal Petain govori.

bencev nadležen. Ker spada Titulescu poleg boljševika Litvinova med naglasovitejše

ženevske diplomate, mu je ta predprava pač zelo potrebna. Velikega romunskega politika ni še nihče nikdar dobil, da bi spal, čeprav se sleherni noč vrača domov šele zjutraj. Poleg tega ima Titulescu od vseh ženevskih velmož največ oblek, tako da postaja njegova garderoba pregovor. Pri nekem zadnjem Titulescovem daljšem bivanju v Ženevi — ki ni trajalo več kakor 14 dni — je sobar izdal časnikarjem, da je prinesel romunski gospod s seboj nič manj kakor 106 svilenih arja. To je presenetljivo veliko celo za Ženevo, ki je navajena kronanih glav in njihovega razkošja.

Najzanimivejša gosta zadnja leta pa sta v tem hotelu bila Charles Lindbergh, ki se je pri svojem poletu v Evropo prvič ustavil tukaj. Drugi gost pa je bila gospodična Lavalova, hčerka lanskega fran-

coskega ministrskega predsednika, ki je stanovala v sobah marokanskega sultana. Princelja ni s seboj nobene večerne obleke, pač pa — prišla je iz Avstrije — štiri lovske kostume.

Hotel de la Paix in zadnji Dollfusov račun

V prostornem hotelu de la Paix je prebival predsednik razorožitvene konference Artur Henderson. Ko je po konferenci zapustil Ženevo, je bil še zdrav. Ob slovesu je podal vratarju roko in mu je rekel: »Če se več ne vidiha...« Vratar je bil prevečan politik in ni hotel razumeti slutnje. »Kaj je šla razorožitvena konferenca po vodi?« Predsednik Henderson je odgnal z roko. Konferenca ni šla po vodi, pač pa njen predsednik, ki je kmalu nato umrl. Tako je odšel iz tega hotela velik politični človek, kakor je v hotelu Bellevue vzel slovo madžarski predsednik grof Apponyi. V njegovi sobi je pozneje stanoval dolgoletni angleški ministrski predsednik in voditelj Delavske stranke Mac Donald. Tedaj je bil komisar za politične izseljence pri Zvezi narodov.

Hotel de la Paix je bil tudi bivališče nesrečnega avstrijskega kanclerja Dollfusa. Ta je bil ženevski najskromnejši gost. Zadnji račun, ki ga

je v tem hotelu plačal, hranijo sveto kakor relikvijo. Pod naslovom »Pijače« stoji v tem računu napisano skromno: »Dve steklenici piva.«

V prostorih velikega francoskega katoliškega generala, zmagovalca v svetovni vojni, Joffrea, stanuje zdaj framsonski izvedenec za Abesinijo, zloglasni profesor Jeze, znan po svojih nastopih v Ženevi in po škandalih, ki so jih ti nastopi rodili na pariski univerzi, kjer predava pravo. V sobah drugega francoskega vojaškega velikana, generala Petaina pa se zdaj šopiri abesinski poslanik s svojim črnim spremstvom.

In tako naprej. Ženevski hoteli so v svoji pisani bleščavi in v svojih zgodbah res pravo zrcalo svetovne politične zgodovine, kolikor so jo ustvarjali politiki. Nihče pa ne zve, koliko so za vso to diplomatsko zanimivost morali plačati davkoplačevalci vsega sveta. A to vprašanje je ženevski politiki ni važno...

trojana pomlad je uničila v organizmu notranje ravnotežje. Zdaj mora bolnik ostati doma in se sprijazniti tudi z jesenjo pa zimo. Bogve, ali mu bo to pomagalo, a znanost nima nobenega drugega zdravila.

Maginotova vrzel

Francija se je obdala s 380 km dolgim kitajskim zidom, ki brani njene vzhodne in severne meje pred morebitnim nemškim napadom. Železobetonska »Maginotova črta« z 200 m globokimi podzemskimi utrdbami sega od švicarske meje do morske obale. A vendar se ne dotika švicarskega ozemlja. Belfort z več kilometri zaledjem ob meji je ostal neutrjen. Pogodba iz leta 1815 prepoveduje utrdb na tem ozemlju. Francija je upoštevala 121 let staro obveznost. Maginotova črta, ki je stala milijarde, ima na koncu občutno vrzel. V zvezi s tem so nastale govorice o novem nemškem načrtu napada preko Švice in tega nezavarovanega odrezka francosko-švicarske meje. A kljub temu je ostala Francija zvesta svoji še tako stari pogodbi s Švico.

Avtomobilske dirke v Monacu. Zmagal je Coracciola na avtomobilu znamke Mercedes Benz.

Mrtvi in dva živa

Počasi se je obrnil, vzel svoj klobuk in šel. V napol odprtih vratih se je še enkrat obrnil.

»Lahko noč,« je dejal mirno. »Ne bom te prosil, da to pozabiš, kar se je nočjo zgodilo. Narobe, hočem, da to v spominu obdržiš. Hočem pa tudi, da veš, da se prav nič več ne jezim nate. Jeze ni več, kakor tudi tvojega junaštva ni več.«

Lüdersen ga je pogledal in ni odgovoril. Ko so se vrata za njim zaprla, je še vedno sedel in ni mogel nič razumeti. Njegovi možgani so odpovedali pred neverjetnim. Zgubil je del svojega starega jaza, z novim pa, ki je stopil na mesto starega, se je težko spravil.

Naenkrat je bil ves drug, nekdo, ki ga ni poznal, in ki z njim ni bil domač. Nekdo, ki ga ni mogel več občudovati, marveč prej bati se ga, in ki se ga je morda celo sramoval. Nato je vstal in obotavljajoče odšel po revolver.

Slabotno upanje je zatlcelo v njem.

Ni prav vedel, kaj je delal, ko ga je še enkrat dvignil proti stropu in sprožil.

Toda še vedno se je slišal le slab škrtljaj.

Tedaj je položil strelno orožje ob blagajno in zaprl vrata. Toda ni mogel vzdržati, bil je preveč sam in prazen

hiši. V paničnem strahu je zanesel blagajnico in znamke v tresor.

Potem pa je odšel v svoj novi penzionat upajoč, da se bo v njegovemu zavetju čutil varnejšega.

4.

Ko je Berger čakal na vlak, je napravil dolg izprehod. Tudi on je postal nov človek. Toda ni se čutil triumfatorja. Ni dobil kako sijajno bitko, le svojo čast si je opral, in to precej pozno.

Zdaj si je želel domov. Hrepenel je potem, da bi se razgovoril. Ne radi senzacije, le zato, da bi že enkrat napravil črto pod računom in spet zaživel kot navaden človek, tako kakor pred dogodkom.

Sele prihodnji popoldan je prišel k Heleni in k sinu, nekoliko truden in zbit od vožnje.

Helena ga je začudena pogledala.

»No, kaj pa ti je?«

Le tiho je zmajal z glavo.

»Si bil bolan?«

»Ne.«

»Pa si tako bled in zmučen. Morda si slabo spal?«

»Skoraj nič.«

Tedaj je postala nemirna. »Pa kaj ti je — potem?«

»Od Lüdersena prihajam.«

»Od Lüdersena?«

»Da. Ko bova po obedu sama, ti bom vse povedal.«